

Toldi sestinája

„Hogy János tréfára gondolhatta volna”

Sokat ábrándozott egy beteg ősz ember,
Mintha szíve-lelke a szemében volna,
Mert bánat és öröm osztozának rajta.
Kigondolta, mondom, kifőzte magában,
De annyi mesével toldva, elül, hátul,
Azt mondád, igen nagy erő lakik benne.

Messzire a látás föl nem akad benne,
Büszkén valamennyi érzi a hűn ember,
Nyíl-, kopja-süvöltés riogatóán hátul.
„Hm, hm! – a kobzos szólt –, csak ez így ne volna.”
Estefelé tisztul. Kezd szállni magába,
Reszket vala kissé, meg a szó is rajta.

Nagy lehet az a bű, hogy erőt vesz rajta,
Örömet, haragját kitombolja benne:
„Vándor-madár lelkem jól érzi magába,
Hol szem nem találná, hol nem lakik ember.”
Toldira ha gondolt – s hogy ne gondolt volna,
Akármire gondolt, az is ott van hátul.

De mintha kötéllel vonták volna hátul,
Aztán egy hidegség végig futott rajta,
Nem hiszem, éltében fiatal lett volna:
Száraz agyagdomb, nincs vízfakadék benne.
Nem sok idő kellett, csak amíg az ember...
„Elég is, elég is” – így fűzi magába.

De szégyelte is már, bizott is magába,
Úgy furá magát be tarkójába hátul,
Hogy tájára sem ért annak magyar ember,
Marcona józanság hidegen csúsz rajta:
Jól esett az neki, öröme telt benne.
Azóta mi minden beh nem így lett volna!

*„Bár ez az ének már untig elég volna...”
Elérte, elhagyta; otthagya magába.
Ejnye, hát hol járhat most ez a félsz benne?
Fátyollal eszében elleplezi hátul,
Maga is ott állván, s mosolyogván rajta:
Éji tüzek mellett agg – s bomlik az ember.
Ítéletnapig is elhallgattam volna.
Ocsúdva, leszállott önön bús magába –
Mindenhogy’ csak a vén Miklóst lelem benne.*